

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

Яна АНТИПОВА,

учениця групи Л-11Б Наукового ліцею

“Політ” при Обласному коледжі

“Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А. С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

Науковий керівник: Марина БРУСЕНКО,

викладач суспільних та економічних дисциплін

Обласного коледжу

„Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ

ПРИ ПОТРАПЛЯННІ В ПОЛОН

Україна понад 10 років веде боротьбу за свою честь, гідність, територіальну цілісність, за свою культуру та ідентичність. Проблема полонених, утримуваних у насильницький спосіб осіб почалася для України із окупації Криму. Об'єктами викрадень та полону стали як цивільні особи, так і українські військові. ООН також підтвердило, що на всіх стадіях кримінального провадження були порушення прав людини.

Аналогічна ситуація відбувалась пізніше і на Донбасі, не було дотримано навіть базових елементів права людини на чесний та справедливий вирок.

Аналізуючи нашу історію, можна побачити, що саме країна агресор протягом багатьох десятиліть ув'язнює наших людей, які не згодні з політичним режимом. Початок був з масових репресій, арештів дисидентів, а кінця ще не

було... До 26 років засудили бійця Азову, ще двох до 24, Богдану коли вийде після 25 років ув'язнення буде 50. Страшні цифри та вирoki, гірше тільки шукати серед цих облич рідних...

Свабільні та з великим порушенням прав затримання набули загрозливих масштабів саме під час протистояння на сході України, де постало питання полону в його класичному розумінні, заручництва (стосовно цивільного населення), а також численних порушень норм як національного, так і міжнародного законодавства, якими супроводжуються ці затримання. Із 2022 року кількість військовополонених дуже збільшилася, та й утримують їх із величезними порушеннями.

Полон, на жаль, є повсякденною частиною будь-якої повномасштабної війни. Держава, зі свого боку, гарантує захист та піклування як для полонених, так і для їхніх родин.

Міжнародні стандарти та національні закони, які існують на сучасному етапі, спрямовані на безпеку, здоров'я та благополуччя військовослужбовців, а також на запобігання порушень їх прав під час збройних конфліктів. Женевські конвенції встановлюють мінімальні стандарти поведінки з військовополоненими та цивільними особами, які перебувають у руках противника під час збройного конфлікту. Підняте питання про ратифікацію в Україні Римських статутів. Стандартні вимоги щодо утримання військовополонених містять: вимоги до харчування, дотримання норм гігієни, доступ до освіти та ще багато прав для військовополонених, а також вимоги щодо недопущення жорстокого відношення, приниження гідності тощо. Основні принципи: гуманності, відсутності дискримінації та взаємності. Нюрнберзький та Токійський суд розглядають судові справи військовополонених. Зараз ми спостерігаємо цілий ряд розповідей та інтерв'ю звільнених військовополонених, які діляться тими жахіттями, які вони пережили в російському полоні, з них ми робимо висновки про те, наскільки багато зараз проблем при дотриманні норм поведінки з нашими військовополоненими. Усі ці порушення вимагають пошуку нових шляхів до їх

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

вирішення та перегляду стандартів поведінки з військовополоненими в усьому світі.

Законодавче врегулювання зазначеного питання потребує великого доопрацювання та врахування пропозицій військовополонених та їх родин щодо захисту прав. Необхідно проаналізувати дію законів захисту прав та їх гарантій військовополонених.

Рідні бійців намагаються докричатись до всього цивілізованого світу: бійці знаходяться в нелюдських умовах, постійне фізіологічне та психологічне знущання, порушення прав. Полон – це страшне слово, яке, на жаль, почало часто звучати у нашому сьогоденні, соціальні мережі постійно транслюють про перебування українців у полоні, про нелюдські умови та великі порушення їхніх прав. Чуємо звинувачення у бік нашої влади про повільне вирішення або не реагування на це явище. Основою для вирішення завдань, поставлених у дослідженні, є особисті спостереження і висновки на основі них, особисте дослідження, звернення до законодавства України та міжнародних гарантій. Таким чином, з погляду правознавства це дослідження є актуальним.

„Україна веде переговори про повернення військовополонених майже без участі посередників, і не існує якоїсь формули обміну, бо багатьох українських полонених росія відмовляється віддавати без пояснень. Україна не оприлюднює кількість військовослужбовців, які перебувають у російському полоні, оскільки це чутлива інформація. Однак Україна збирає всі дані, як про тих, хто підтверджений Міжнародним Комітетом Червоного Хреста, так і з інших джерел. Наприклад, є свідчення людей, які звільнені з полону, є фото-, відеоматеріали, у тому числі від російської пропаганди. Це все враховується, щоб встановити факт перебування українського захисника або захисниці у ворожому полоні”, – зазначив представник ГУР. – „Україна була б тільки рада, якби було більше дієвих країн-посередників, але, на жаль, це здебільшого – двосторонній формат – робота України з представниками держави-агресора щодо обміну”.

Відповідаючи на питання, чому є різні темпи звільнення українців із полону, представник ГУР зазначає, що багатьох українських полонених росія відмовляється віддавати без будь-яких пояснень, щодо когось є вигадані кримінальні справи або вироки. Зрештою, у різних випадках Україна веде перемовини з різними суб'єктами. Наприклад, уже не секрет, що з ПВК „Вагнер” були окремі перемовини щодо обміну полоненими. Вони були достатньо результативними. Так само бувають окремі „польові” історії. Звичайно, тоді комусь щастить перебувати в полоні менші терміни. Але немає якоїсь формули обміну. Українська влада працює над поверненням полонених за формулою „всіх на всіх”. Женевські конвенції передбачають механізм повернення всіх полонених. За словами уповноваженого Верховної ради з прав людини Дмитра Лубінця, зараз в Україні недостатньо російських військових для обміну військовополоненими [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Суспільно-політичне інформаційне інтернет-видання „Суспільне Мовлення” URL: <http://surl.li/nwfi> (дата звернення: 03.12.2023).